

Téereb Danyeel — Bunt bu jëkk ak ñaar-fukk ak juróom-benn ak juróom-benni fukk ak juróom-ñaari benni fanweeri benn

Jëfandikoo yu wax ci Kàrtug waxu Yàlla bu Réew mi ak Protestātisma: Dale ci Dee ba ci Dékkal gi

Jeff Pippenger
2024-03-14

Am nañu ci gis benn coppite gu jëm ci ñaari wàll yi, mooy bërab bu Réewublikaan bi ak bërab bu dëggu bu Protestan bi ci rabu suuf si, te loolu tàmbalee na ci atum 2020. Bërab bu dëggu bu Protestan bi dee nañu ko ci 18 Sulet 2020, te bërab bu Réewublikaan bi dee nañu ko ci 3 Nowàmbar 2020. Naka la Peeñu gi, saar 11, waxe, gannaaw ñetti fan ak genn-wàll fan yu màndarga, dinañu taxawaat ci seen tànk. Bu ñu taxawee, bërab bu dëggu bu Protestan bi dina coppi jëme ci Filadelfiya, ba génn ci Laodise. Dañu leen génne ci ab kërceen, te yóbbu leen ci ab yokkute. Dañu leen génne ci xew-xewu juróom-ñaareelu kërceen gi, te dugal leen ci xew-xewu juróom-bennooelu kërceen gi. Nek nañu juróom-ñaareelu bi, maanaam moom mi bokk ci juróom-ñaari yi.

Yëngu gi tàmbali ga Adventisme mooy doon yëngu gu Philadelphie, te yëngu gu Philadelphie dellusi na ci muj gi. Liggéeyu ñetti malaakay Péeñ gu Yàlla, saar 14, tàmbali na ni yëngu, te dina muj itam ni yëngu. Yëngu gu Philadelphie, gi njëwlu ci kërceen gu juróom-benniig juroom ñaar, maanaam Filadelfi, dee na woon ci atum 1856; te tambalee ci mujju weeru Sulet 2023, léegi dekkal nañu ko ni juróom-ñetteel bi, maanaam mi bokk ci ñaar-fukki juróom ñaar.

Ci biir boobu itam, bëccëg Réew-piblikaan bi dafa jaar ci dee ak dekki buy and ak sa moroom, ba mu nekk neenel prezidaa bi juroom-benn ci Reagan ci waxtu mujj gi ci 1989, te mujj mu nekk juróom-ñaareel prezidaa bi, miy ki bokk ci ñaar-fukk ñaari. Yoonu jëleen ci soppeeku bëccëg Réew-piblikaan bi mi ngi tektal ci njaxlafam ak bëccëg Protestaa bu apostaa, te loolu mooy njaaalo bu xel ak nataalu rab wa. Bëccëg Réew-piblikaan bi dafay nekk juróom-ñaareel bi, miy ki bokk ci juróom-ñaar yi, ndaxte dafay teewlu nataalu rab wa bu Katolig, maanaam boppu juróom-ñaareel bi, biy bokk ci juróom-ñaar yi, ci Peeñu Yàlla saar 17, ak ci Daniyel saar 2.

Soppiku politig bu bënnug Republicanisme mi ngi ame njëll ci jamono juñu waajaloo, dale ko ci 1776 ba 1798. Jamono jii ci waxu yonent bi ab caabi la bu war ngir xam ubbiñu kumpa gu nëbbu gu Nebukadnetsar ci xaralaay nataalu rab yi. Jamono jooju juñu waajaloo, moom lañu ko di tegtal itam ci jamono juroom-ñett-fukk at yu waajaloo, ci Yeesu ak ci antikrist bi.

Jamono tēj gu mu tàmbalee 11 Septàmbre 2001 ba ca yàgg ba ngir jëfandikoo yoonu Dibeer bu di ñëw ci kanam mooy waxtu kàttan gu yonent yi di indi, fa njariñu bépp peeñ di mat. Mu ngi tegu ci waxtu wi di jeex ak ba baawaa-pàppa gi dellu ca gàngune suuf si ni juróom-ñetteelu nguur gu bokk ci juróom-ñaari yi, ca waxtu “yengu-yengu bu mag bi” bu Apocalypse saar 11 wax. Kon nag, waxtu

woowu feeñal nañu ko jaarale ko ak waxtu wi jiituwoon bu njëkk bi ba baawaa-pàppa gi toogee ca gàngune gi atum 538. Ci 538, baawaa-pàppa gi jállalee na ab yoonu Dibeer ca Ndajem Orleans, te loolu ràññee na mujju fanweeri at yi ñu waajaloon, te di misaalal yoonu Dibeer bi di ñew ci kanam. Yeesu du soppiku mukk; moo tax war na am ab waxtu buy jiitu yoonu Dibeer bi, fu “gaaw bi rey” gi wérat, ni mu meloon bu njëkk ba baawaa-pàppa gi toogee ca gàngune gi.

Jamono jooju feeñ na ci nettali yi ànd ak waymark yi ci at yii 508, 533 ak 538. Ci atum 508, jamonoy waajal bi, mbaa sampug papasi bi, tambalee na. Ñenteel nguur gi, mooy Room gu pagan, ndoxum dragon, dafa weesu woon. Te ci 533, Justinian joxe ndigal ne papasi bi mooy “boppu kilifa yi, te itam mooy yorekat ñiir yi.” Li des rekk ngir papasi bi jël kilifteef ci 538, mooy ne ñu dindi Goot yi ci dëkku Room; te loolu am na ci atum 538. Rëdd wu jaar fukki at ak ñett woowu doxoon na àndandoo ak juddug Almasi bi, te mu toppu ndawlig Yaxya, mi jiite ci yeesal Yeesu ni Mesi bi ci sóobam.

Jamono waajal ci jaar-jaaru taarixu Kirist dafay doxandoo ak waxtu récc gi, te mooy wax ak sàrtu biir bi ci bëñ Protestant bi, fekk jamono waajal gi ñeel antikirist mi mooy wax ak sàrtu biti bi ci bëñ Républicain bi. Ñaari jamono yooyu jox nañu ñaari seede yu ñeel 11 Septembar 2001, 7 Oktobar 2023, ak yoonu Dibéer bu ñuul a ñew. Benn jamono mi ngi dëggal seede bu biti bi, beneen bi dëggal seede bu biir bi ci waxtu récc gu ñeel téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent-ñaar.

Liggéeyu Yowaana, ni muy baat bi ci mândiñ ma te yëngaloon yoon wi ngir Yonnent bi ci Kóllère gi, dafa méngóon ak ndigalu Justinien bi yëngaloon yoon wi ngir góor gu bàkkaar gi, moom mi di yonnentu kóllèreug dee. 7 Oktoobar 2023 moo doon artu ci li di xew bu ñu doxale yoonu Dibéer bi, ni ko nekkoon ci 538. 7 Oktoobar 2023 dafa méngóo ak 533 ci jamonoy waajal bi ngir, bu njëkk, papaas bi ñu teg ko ci gànguna gu suuf si. Moo di artu ne ci yoonu Dibéer bi di ñew lu gaawe, ni ci 538, baab bi dina delluwaat a nekk boppu kër-yàlla yi, te itam di jubalikatug bàkkaarakat yi ñuy wax ne ay ereetik. Te itam mooy artu ci xare yi Islam di gëna réy te tar ci ñetteelu musiba mi.

Moom laata gu xamle ne Islamaa mooy “xibaar yi jóge penku”, ak xamle gu jëm ci dellusi póop bi “xibaar yi jóge bëj-gànnar”. Xamle googu dafa ànd ak liggéeyu yonnent bi di waajal yoon wi ci fan yu mujj yi, ndax Yonnentu Kóllère gi, miy dellusi ba noppi dugg ci kóllère ak téeméeri ñent fukk ak ñeent junni.

Ñetti jamono yu ñaar-fukk ak ñett yi ci waajal gi—juróom-ñaar-fukk at yu Kirist ak antikirist, ak waxtu sello bi—ñu ngi itam am seen misaal ci jamono bi dale 1776 ba 1798. Jeexital rab su suuf si am na jamono ju matale ju ko jiitu ci jeexitam, ndaxte mooy buurug juróom-benn wa ci waxi yonent yi ci Biibël bi; moo tax it tambali rab su suuf si, ci ni mu di buurug juróom-benn wa ci waxi yonent yi ci Biibël bi, war na am jamono ju yonent yi di wone ju ko jiitu ci tambali bu buur-googu. Alfa ak Omega dafa mas a wone jeexital mbir, ak tambali mbir moomu.

1776, 1789 ak 1798 dañuy September 11, 2001, October 7, 2023, ak yoonu dund bu gaaw bi ñuy wax Sunday law. Dale ci 1776 ba 1798, waajalug yoon wu wax ne ñu tabb saxal buurug juróombeneel bi am na yegg, ni at yi 508, 533 ak 538 di doon ndencitug waajalug tabb saxal buurug juróomeel bi. War nañu am benn melokaan yu yonent yooyu, ndaxte buurug juróombeneel

bi mooy nataalu buurug juróomeel bi.

Ñetti at ak fukki Kirist ci waajaloom ba ci ay sóobam dafay tegtal jamono ju mel noonu, ndaxte bi Kirist ñēwee ngir dëggal kóllère ga di benn ayu-bés, tambaliwaale ci ay sóobam, dafa doon taxawal nguuram gu yiw. Ci taxawaayu nguuram gu yiw ga ci ñaari at yooyu ak genn, mu tuur deretam ngir dëggal nguur googu, te ci def noonu, mu bàyyi misaal bi ñu mana xam kañ laay taxawal nguuram gu ndam. Nguur googoo gu ndam mooy nguur gi nekk ci Daniel ñaar, gi ñu melal ni doj wu ñu dagge ci tundu, te loxo yu nit nekkul ci. Nguur googu, Sister White xamal na nu ne dees na ko taxawal ci waxtu taw gu mujj ga, te taw gu mujj ga tàmbalee na ci 11 Septàmbar 2001.

“Ndox mujj mu ci ñi set rekk—kon ñépp dinañu ko jot ni ko nekkoon bu njëkk.”

«Bi ñenti malaaka yi bàyyée, Kirist dina taxawal nguuram. Kenn du jot ndox mu mujji li ludul ñi def lépp lu ñu man. Kirist dina nu dimbali. Ñépp man nañu nekk ay notkat ci ndam, ci yiwug Yàlla, jaarale ko ci deretu Yeesu. Asamaan yépp am na ci yéene ci liggéey bi. Malaaka yi itam am nañu ci yéene.» Spalding and Magan, 3.

Bés bu 11 Septàmbar 2001, ñaari ngélaw yu mag yi, yiñu melal ni fas wu mer (Islaam), bàyyi nañu leen, te gannaaw loolu ñu téye leen, fekk nit ñaari fukk ak ñeent junni ak ñeent téeméer yi ak ñeent-fukk ñeent yi diñu leen fël. 1776, 1789 ak 1798 dañuy tegtal jamono ji nit ñaari fukk ak ñeent junni ak ñeent téeméer yi ak ñeent-fukk ñeent yi diñu leen fël, te ñetti bés-bu-jot yooyu dañuy tegtal yoon yu ñu sàkkuwoon, yi indi woon nguur gu juróom-benni ci waxi yonent yi ci Biibël, ba mu taxaw. Ñaareelu bés-bu-jot bi mooy 1789, te mooy firndeel Sàrtu Réew mi Ameerik; kon it, xebaar bi mooy bi firndeel ne Sàrtu Réew mi mooy kàttan gu ñaar-fànn gi waroon a agsi ci 1798, ni 533 nekkoon yégle kàttan gu ñaar-fànn gi waroon a agsi ci 538, ak ni Yaxya Miy Sóob yégle woon kàttan gu ñaar-fànn gi waroon a agsi ci sóobu Kirist.

Ñaari kàttan yu ñuy defar katan gu ñaari mel gi nekk ci Kirist mooy woon ay royukaayam ne yàllaay ak nit ñaari mel booleekuñu di bàkkaar. Ñaari kàttan yu ñuy defar katan gu ñaari mel gi nekk ci antikrist mooy ñu teg ko ci gàngune ne mooy boppu mboolooy jàngoro yi, ak ñu teg ko ci gàngune ne mooy jubbantikatu ñi ñuy wax ne ay heretik lañu. Ñaari kàttan yi ñuy defar katan gu ñaari mel gi nekk ci rab wu suuf wi mooy ñaari saxar yi di Republikaanis ak Protestantis.

“‘Te am naari bënë ñaari geeni ni xar mu ndaw.’ Geeni yu mel ni yu xar bu ndaw dañuy tegtal ndawte, setlu ak lewet, te loolu moo yoon ci aada ak jikko yu Mbooloom Réew yi ñuy wax United States bi, ba mu feeñee ci kanam yonent bi ni muy “yéeg” ci atum 1798. Ci biir gaawkat yu Kiristaan yi jëkk a daw ba ñēw Amerik, te seet fa bérab bu ñu rawee fitna ak tooñu buur yi ak muñadiwul saraxalekat yi, amoon na ñu bare yu fas yéene taxawal nguur gu sampu ci ndëgëm gu yaatu gu moomeel sañ-sañu nit ci mbiri réew ak ci mbiri diine. Seenii xalaat am nañu bérab ci Kàddug Ubbeeku Bopp, bi fésal dëgg gu mag gi ne, ‘nit ñépp yam nañu ci bind’, te ñu jagleel leen sañ-sañ yu ñu mënul jëlali, mooy ‘dund, sañ-sañ, ak wut bannex.’ Te Konstitisón bi day wóor nit ñi sañ-sañu nguuru bopp, bi muy dogal ne ay ndaw yu nit ñi tànn ci baatub askan wi ñooy sàkkuy àtte yi te yore leen. Ñu joxoon na it sañ-sañu goree ngëm ci diine, ndax ku nekk am na ndigal di jaamu Yàlla ci ni ko xelam di digle. Réewum repiblik ak Protestantism nekk nañu doon njiitu doxalin yi gën a fés ci réew mi. Njiit yii ñooy kumpag

dooley ak yokkuteem. Ñi ñu tooñ te dëppoo leen suuf ci biir réew yi di Kiristaan, ñoom ñépp jublu nañu ci suuf si ak farlu ak yaakaar. Miliyoon yu bare wut nañu ag tefesam, te Mboolloom Réew yi ñuy wax United States yéeg na ba nekk benn ci réew yi gën a am doole ci suufi àddina.” The Great Controversy, 441.

1776, 1789 ak 1798 dañuy ñetti jaar-jaariy njàngat yoo xamle ne juróom ñetteel bi, bokk na ci juróom ñaar ya. 1776 dafay tekki bindu ak yégle Bés bu Mag ba ñuy wax Declaration of Independence, ak jaar-jaariy First ak Second Continental Congresses. 1789 dafay tekki bindu ak yégle Constitution bi ak jaar-jaariy Articles of Confederation. 1798 dafay tekki bindu ak yégle Alien and Sedition Acts yi, ak tambale rab wu suuf si ni buurug juróom benneel bi ci waxi yonent yi nekk ci Biibël.

Kongre Kontinantaal bi jëkk am na ci atum 1774, te dafa doon beneen kurum bu am solo lool ci njàlbéenu Amerig, di liggéey ni ab yëngu-yore ngir nguuru bi jamono xareb Réewum Amerig ngir moom boppam. Kongre yi ñuy waxe ne Kontinantaal séddoo nañu leen ci ñaari jamono yu yonent: jamonoy kongre bu jëkk ak jamonoy kongre bu mujj. Kongre Kontinantaal bi jëkk amoon na ñaari president, te dajaloo na ci Philadelphia daldi tàmbali ci 5 Septembre ba 26 Octobre 1774. Peyton Randolph moo nekkoon president bu njëkk ci ndaje mi daldi tàmbali ci 5 Septembre ba 22 Octobre, gannaaw loolu Henry Middleton moo jiite woon ci juróom-ñenti fan yi ci topp ba 26 Octobre 1774.

Ñaareelu Kontinaantal Ñaareel bi amoon na diggante atum 1775 ak 1781. Ñaareelu Kontinaantal Ñaareel bi amoon na juróom-benn njiitu-ndajem ci jamono ji mu nekkoon. Peyton Randolph moo doon njiitu-ndajem li dale ko 10 Mee 1775 ba 24 Mee 1775. Moom moo nekkoon njiitu-ndajem bu njëkk ci Ñaareelu Kontinaantal Ñaareel bu njëkk bi, te itam ci Ñaareelu Kontinaantal Ñaareel ñaareel bi. Ci jaar-jaaru Ñaareelu Kontinaantal Ñaareel bu njëkk bi ak Ñaareelu Kontinaantal Ñaareel ñaareel bi, njiitu-ndajem yi yépp amoon nañu juróom-ñaar.

Ñaareeluñaaru Kongre Kontinantaal Ñaar ba moo nekkoon John Hancock, te Hancock jiite woon dal bi 24 Mee 1775 ba 31 Oktoobar 1777. Henry Laurens jiite woon dal bi 1 Nowambar 1777 ba 9 Desambar 1778. John Jay jiite woon dal bi 10 Desambar 1778 ba 28 Sàttumbar 1779. Samuel Huntington jiite woon dal bi 28 Sàttumbar 1779 ba 9 Sulet 1781. Thomas McKean jiite woon dal bi 10 Sulet 1781 ba 4 Nowambar 1781.

Peyton Randolph mooy njiitu jëkk bi ci Ñaareel ak Ñetteel Kuréelu Kontinantaal yi. Loolu di wone ne ci ñaari jamonoy Kuréelu Kontinantaal yi amoon na juróom-ñaaru njiit, waaye ki doon njiitu jëkk ci benn ku nekk ci ñaari jamono yooyu mooy kenn ki. Kon nag, doonte amoon na juróom-ñaaru àlluwaayu njiit, ci dëgg-dëgg amoon na juróom-ñaar rekkuy njiit. Njiit bi jëkk mooy benn ci juróom-ñaaru góor ña ñu doon njiit, waaye ndaxte Randolph jiite na ñaari yoon ci moomu jaar-jaar, mu ngi it di tegtal juróom-ñaaru baat bi, mi bokkoon ci juróom-ñaar ba.

Ci biirug Kongre yu Kontināa yi, xare réew mi ñuy wax Revolutionary War, Kongre moo ko yore woon. Looloo tax George Washington nekkul woon ab president ci jamono jooju, ndaxte deñoo ko tabaxoon muy jëkkër ji ak kilifa gu njëkk ci kaw mboolloom soldaar yi.

Ndax mooyoon njiitu réew bu njëkk ci ñaari jamonoy yooyu, Randolph day teewlu ñaari seede yu mel ni njiitu réew bu dëggëroon bu njëkk, mooy George Washington. Washington dees na ko teke ci Randolph, te moo tax Randolph, ni mu nekk ndimbalu Washington, di yóbbu benn yoon màndargay wax ju ñëw ci kanamam yu Randolph njiitu réew bu njëkk, waaye itam ne Randolph mooy juróom-ñetteel bi, te mu boka ci juróom-ñaareel yi. Noonu George Washington, ni mu nekk njiitu réew bu njëkk ak njiitu ndiggëlkat yu mag yi bu njëkk, ci yonent bi itam mooy juróom-ñetteel bi, te mu boka ci juróom-ñaareel yi.

Yeesu day wone mujjug mbir ak njàlbéenam, ba tax Président bu mujj ak Boroom Njiit gu Këpp gi dina doon juróom ñett baat yi juróom ñaar, maanaam mi boka ci juróom ñaari. Dëgg gu yonent bi di wax jàpp na sax ci jaar-jaaru Kongre Kontinantal bu njëkk ak bu ñaareel yi, te loolu moom la fan wu njëkk waaymaark bi ci 1776 ak génneb Baatu Déclarasiyon bu Boppal seen bopp tegtal.

Màndargay 1776 dafay misaalal 11 Septambar 2001 ak Patriot Act, fa fu njubug Amerig dafa tàkk ci sañ-sañu yoonu Room, te duatul ci sañ-sañu yoonu Àngalteer. Moo mel ni ndamli gu njëkk gi ci jamono ju waxoon ci yeneen, buy waajal yoon ngir baapaa yi dellu jël原因 gangune suuf si ci ndigalu Dibeer buy ñëw gaaw.

Ni mel ni ak jamono jëfandikoo bu yonent bi 1776 di wone, jamono yonent bi itam dafay tektaloo jaar-jaaru bind wi dem ca mujju Ñaareelu Kongre Kontinantaal ba ca 1781, ba 1789, te mooy bés bi di wone màndarga bi boka ak génneb Konstitusiyon bi. Ci jaar-jaar boobu itam am na woon juróom-ñaaru president. Jaar-jaaru 1781 ba 1789 mooy jaar-jaaru Articles of Confederation. Articles of Confederation dafa doon tektal Konstitusiyon bu njëkk bi, waaye néew doole bu nekkoon ci Articles of Confederation moo tax ñu wuutu ko, te ñu dëggal Konstitusiyon bi ca 1789.

Ci jamono juróom-ñaar ñaari prezidan yi dafa amoon juróom-ñaar i prezidan yu nekkul woon prezidan ci jaar-jaaru ñaari Continental Congress yi, ak benn bu doon itam prezidan ci jëfandikukat jamono-yónnee boobu njëkk. John Hancock liggéeyoon na ci Ñaareelu Continental Congress bi, te itam ci jamono ji Articles of Confederation di firi. Ci tolluwaayu yónnee bi, amoon na rekk juróom-ñaar i góor yu doon prezidan ci biir ñaari Continental Congress yi; moo tax ci yónnee, John Hancock doon na kenn ci juróom-ñaar yi ci jamono Articles of Confederation bi, waaye itam moo doon kenn ci juróom-ñaar i góor yi ci jamono ji ko jiiitu. Kon nag, moom moo doon juróomeel bi, bi boka ci juróom-ñaar ga.

Ñaareelu yeneen jamono jubbanti gi, mi 1789 di firndeel, amoon na itam ab president (Hancock) bu doon ñetteel ba, waaye mu boka ci juróom-ñaari ñi, ni ko Payton Randolph nekkoon ci njëkk jamono jubbanti gi, mi 1776 di firndeel. 1789 dafa méngoo ak te di firndeel nattu Pelosi yi ca 6 Sànwiyee 2021.

«Boroom bi am na ay wottukat yu takku ci tata yiy wër Siyon ngir wax ak doole te bañ a noppi, ngir yékkati seen baat ni bufta, te won ñoñam séen moytu ak kër Yàqub séeni bàkkaar. Boroom bi may na noonoo dëgg gi mu def jéema gu wóor ci Sabat bi ndigël bu ñetteel ba. Mu nar ko ci anam wii ngir yeesal farlu gu wóor ci laaj boobu, bi di nattub fan yu mujj yi. Loolu dina ubbi yoon ba xebaru malaaka bu ñetteel bi xamleeku ak kàttan.»

“Bu kenn kuy gëm dëgg gi, bu nekk noppi léegi. Kenn warul yéex léegi; na ñépp jëfandikoo seen ñaan ca gàngune yërmande ga, di sax ci digeb bi: ‘Lépp lu ngeen ma ñaan sama tur, dinaa ko def’ (John 14:13). Léegi jamono ju fees ak musiba la. Su fekke ne réew mii di réyoo ci boppam ci sañ-sañu goreel, mi ngi waajal a saraxoo bépp pexe bu nekk ci Anamu-baasam, di sàkk ay dogal ngir tanne sañ-sañu diine, te ngir dooleel fen ak réerug paap bi, kon askanu Yàlla war nañu jébbal seen ñaan ak ngëm ci kanam Aji Kawe ji. Am na lu mat sèkk, ci digey Yàlla yi, ngir ñi ko wéeru. Xel mu nekk ne ñu leen di dugal ci loru bopp ak metit, warul indi naqar, waaye war na yokk doole ak yaakaaru askanu Yàlla; ndaxte jamonoy seen musiba mooy waxtu wi Yàlla di leen maye feeñu gu gën a leer ci kàttanam.”

“Warunu nu toog ci yaakaar gu dal te ñëw ci sunu kaw ngir sonal ak nattu, te nu taxawal sunuy loxo, def dara ngir aar sunu bopp ci lu bon li. Na sunuy yuux yu benn yéene yéeg ca asamaan. Ñaanleen te liggéey, te liggéey te ñaan. Waaye bu kenn jëf bu gaaw-gàtt. Jàngleen, ni mook muk, ne fàww ngeen neex te suufel seen xol. Waruleen di indi xasoo gu metti ci kenn, muy nit ñu nekk walla mboolooy kanam-yàlla. Jàngleen ni ñuy doxale ak xel yi, ni Kiristoon defe woon ko. Yenn baat yu tar dañuy war a waxees yenn saas; waaye fexeel ba Xel mu Sell mi jóge ci Yàlla dëkk ci sa xol bala ngay wax dëgg gu leer, gu ñu xam bu baax; su ko defee, na dëgg ji jaar ci yoonam. Yeen, waruleen a nekk ñiy dagg.” Selected Messages, téere 2, 370.

Ñaaareelu ñaaareel bi ci jamono ju wax ci yonent yi, bi Ndeyjoor bi di tegtal, mi ngi xamale ne Ndeyjoor bi dees na ko wàññi ci ñaaareelu ñaaareel ba ci topp. Ñaaareelu ñaaareel boobu, Yaxya miy Sóobu ci ndox moo ko melal, te itam ndigalug Justinian moo ko melal, te ñoom ñaar ñépp dañoo xamale te joxe artu ci lu jëm ci ñëwug mbir mu mujj mi jamono jooju di tegtal. Ci Yaxya, loolu mooy dooleel Almasi bi mu dëggale kóllëreem gu dund ak deretam ju tedd ji; waaye ci Justinian, loolu mooy dooleel antikris bi, kooku mi waroon a dëggale kóllëreem gu dee ak deretu seede yi.

Sàrt Biir bi ci atum 1789 moo xamle dooleel ñaari wàll yi ci malaasu suuf si, te ci loolu la atum 1789 it xamle yàqute gu gaaw a ñëw gu ñaari wàll yi ñuy dooleem malaasu suuf si, ni ko Alien and Sedition Acts yi teewaloon ci atum 1798. Ba ñaari seede yi ñu leen rey ci mbedd yi ci atum 2020, ñoom xamle nañu te artu ci kaw tēqatal gu sax ci Sàrt Biir bi, gi January 6, 2021, Pelosi trials di misaalal.

6i Samwiye 2021 mooy waare ci mbirum dooleelug papaas bi ci yoonu dimaas bu Dëgërul te di ñëw, ni ko ndigalu Justinian ci atum 533 di misaalal. 6i Samwiye 2021 ak atum 533, ñoom ñaar ñépp dañuy joxe waare ci yoonu dimaas bu Dëgërul te di ñëw, ni ko yoonu dimaas bi ci 538 ca Kureelu Orléans di misaalal, ak itam Alien and Sedition Acts yi ci 1798, yi misaalal rabu suuf bi muy wax ni ab nago ci yoonu dimaas bu Dëgërul te di ñëw.

Ci yoonu àllaay dibeer bi, gaaw gi reyukat gu papaas bi dina wér, te boppub juróom-ñaaareel bi ci Peeñu Yàlla saar 17, maanaam mi bokk ci juróom-ñaaari bopp yi, dina dekki. Yoonu Alien and Sedition yu 1798, dañuy tegtal mala mu suuf si di wax ni dragón, ba du sax rek di sàkku jaamu jant bi, waaye gannaaw loolu mu di ga forcé àddina bépp ngir nangu ndigalu mala mu géeg gi ci Peeñu Yàlla saar 13, ni boppub juróom-ñaaareel bi miy bokk ci juróom-ñaaari bopp yi. Kon nag, ci kenn ku nekk ci ñetti jamono yi ñu tegtal ci biir jamonoy waajal bi jaarale ko ci 1776, 1789 ak 1798, làquk kàddug wax ju Yàlla jëm ci “juróom-ñaaareel bi, mi bokk ci juróom-ñaaari bi” dañu koy tegtal ci

anam wu wax ju Yàlla.

Ñaari mel ni gën a njëkk yi (1776 ak 1789), yi di ñàkkandikooki te di ko xamle, dañuy jëfandikoo làqu bi di am ci biir jaar-jaaru waxu yàlla wu jàmmu rabu suuf bi, te ñetteelu ñaari mel mi di xamle ñàkkandikook bi di am ngir kàttanu baap bi.

Danu wéyal xam-xam bii ci mbind mi ci topp.

«Wax ci ñi dëkk ci suuf si ne, nañu def niru xarnu ma.» Fi dañuy wone bu leer melokaanu nguur gu am ne kàttanu sàkku yoon ci nit ñi lay nekk, te loolu mooy seede bu gëna jàll ne États-Unis mooy réew mi yoon wax ji muy tudde ci waxi yonent ba.

“Waaye lan mooy ‘nattalu rabu mala’? te naka lañu ko war a sos? Nattal bi, mala mu am ñaari bëñ la ko sos, te mooy nattalu rabu mala bi. Ñu tudde ko itam nattalu mala bi. Kon nag, ngir xam naka la nattal bi mel ak naka lañu ko wara sos, fàww nu jàng xéw-xéwu mala bi ci boppam—papote bi.

“Bi njëkk ci kanam, ba kërgóoru jàngoro bi yàqu ci bàyyi njubte gu yomb gu xebaar bu baax bi te nangu ay doxalin ak aada yu bopp ci xeet yi xamul Yàlla, mu ñàkk Xel mi ak kàttanu Yàlla; te ngir man a noot xel yi ak dëgg-dëgg yi ci xol yi nit ñi, mu seet ndimbal mu kàdduwul ci boroom réew. Li nekk ci topp mooy papauté bi, di ab kërgóor gu yor kàttanu nguur gi te jëfandikoo ko ngir yokk ay mébetam, rawatina ngir mbugal “kàttan gu jubadi.” Ngir États-Unis man a bindaral nataalu rab wi, fas yoonu diine bi war na noot nguur gu askan wi ba tax sañ-sañu réew mi itam kërgóor gi di ko jëfandikoo ngir matal ay mébetam.”

«Bu mbooloom bu kërceen bi jotee kàttanu àddina, dafa ko jëfandikoo ngir mbugal ñi weddi ay njàngalem. Kërceeni Protestan yi toppoon tànk Room te def boole ak kàttani àddina, won nañu itam benn bëgg-bëgg bu ni mel ngir tēj yoonu sañ-sañu xel mu nekk ci yoonu boppam. Misaal bu mel noonu, am na ci fitna bu yàgg bu kërceenu Angleter daan toroxal ñi weddi. Ci xarnub fukki at ak juróom-benn ak ci xarnub fukki at ak juróom-ñaar, junniy sarxalkati diine yu ànduloon ak seen njàngale dafa war a daw bàyyi seeni kërceen, te ñu bare, ci ay pastëer ak ci nit ña, daan nañu leen teg xaaalisug mbugal, tēj leen kaso, fitnaal leen, ba ci bopp ci dee ngir seen ngëm.»

“Dafa mooy taxawal kërceg njàlbéen ba mu seet ndimbal ci nguur gu askan wi, te loolu xayma na yoonu yokkute papaas bi—rab wi. Pool nee na: ‘Dina am nguurug delluwaay, ... te nit ku bàkkaar ki feeñ.’ 2 Thessaloniens 2:3. Noonu itam, dafa mooy ci biir kërceg njàlbéen di xayma yoonu nataalu rab wi.”

“Biibël bi wax ne, bala Boroom bi ñëw, dina am xaaalis bu wone wàññiku njubte gu diine, ni mu nekkoon ca ay xarnu yu jëkk ya. ‘Ci fan yu mujj ya, jamono yu metti dina ñëw. Ndaxte nit ñi dinañu bëgg seen bopp, bëgg alal, di réer seen bopp, réyoo, xaste Yàlla, déggadi ndigalu waajur, amul ngërëm, amul sellal, amul cofeel gu bindu ci nit, di soppi kóllëre, di jiiñ lu dul dëgg, bañ a noot seen bopp, di soxor, di bañ ñi baax, di wor seen moroom, di gaaw, di yékkati seen bopp, di bëgg bannëex yu Yàlla gën a bëgg; ñuy yor melokaanu ragal Yàlla, waaye di weddi dooleem.’ 2 Timote 3:1–5. ‘Xel mi wax na ko leer nàññ, ne ci jamono yu mujj yi, ñenn dinañu dëddu ngëm, di déglu xel yu nax ak jàngale yi ay rab di jàngale.’ 1 Timote 4:1.

Seytaane dina liggéey ‘ak bépp kàttan ak firnde ak kéemaan yu fen, ak bépp naxe gu jubadi.’
Te ñépp ñi ‘nanguwul mbëggeelu dëgg ngir mucc,’ dees na leen bàyyi ñu nangu nax gu réy,
‘ba ñu gëm fen.’ 2 Tesalonig 2:9–11. Bu xalis bu ñàkk ragal Yàlla bii mattee nag, seen njariñ
dina mel ni li xewoon ca ay xarnu yu jëkk ya.” The Great Controversy, 443, 444.